

MIKC / Perron 1

Toen
Toener
Toenst

Toen Toener Toenst

Door middel van het project Toen Toener Toenst is een stukje geschiedenis en identiteit van Overijssel in kaart gebracht. Op originele wijze hebben kunstenaars de thema's streekcultuur, streektaal, archeologie en erfgoed in voor iedereen begrijpelijke en toegankelijke beeldtaal neergezet en daarmee deelname van publiek bewerkstelligd.

Toen Toener Toenst gaat over geschiedenis; de geschiedenis van jou en mij, de geschiedenis van onze omgeving, die van het zout, de Schans van Delden, Het Galgenveld enzovoort. Toen Toener Toenst gaat ook over de geschiedenis van de (streek) taal en gelijktijdig over taalvernieuwing. De ontwikkelingen gaan in zo'n rap tempo, dat mensen zelf woorden bedenken om nieuwe begrippen te benoemen, wat invloed heeft op het taalgebruik.

Toen Toener Toenst heeft een verfrissende kijk op de geschiedenis gegeven waardoor de bijzondere waarde van streekcultuur/streektaal, erfgoed en archeologie een plek heeft gekregen.

'Hallet'

Janneke Kornet

'Haliet'

Janneke Kornet

1 mei - 23 mei 2014

Miljoenen jaren geleden was Nederland onderdeel van een grote zoutwoestijn. In het desolate landschap was geen enkel teken van leven te ontdekken. Het gebied lag onder zeeniveau en regelmatig overspoelde de zee het land. De hitte van het woestijnklimaat zorgde voor verdamping van het water waardoor er steeds een laagje zout achterbleef. De eerste keer dat er in de Nederlandse bodem zout werd ontdekt, was in 1886 in Delden. Op zoek naar schoner drinkwater stuitte men bij toeval op de zoutlagen. In Delden kwam zout water uit de grond. Het was een voor die tijd bijzonder raadselachtig geologisch verschijnsel. De krantenartikelen van toen noemden het wonderlijk.

Vandaag de dag is deze laag steenzout die verborgen ligt in onze bodem de bron van zoutwinning. Door deze zoutwinning zijn er tal van ondergrondse holtes ontstaan in de bodem rond Hengelo. In 1919 begon in Boekelo bij de KNZ de productie van zout. De oorspronkelijke, klassieke zwarte boortorens zijn tegenwoordig een industrieel monument. De winning gebeurt nu in kleine zouthuisjes, die overal in het landschap te vinden zijn. AKZO Nobel is nu het grootste zoutwinningsconcern in de regio.

'Haliet'

Het werk 'Haliet' (steenzout) van Janneke Kornet laat dit onzichtbare ondergrondse landschap van holtes in het Twentse Hengelo zien. De installatie bestaat uit 210 tekeningen die ieder een andere caverne (zoutholte) tonen. De getallen in de tekeningen die staan voor het aantal meter doorsnede, maken het immense formaat van de holtes zichtbaar. De tekeningen op tafelhoogte vullen de gehele ruimte van Perron 1.

De locatie of situatie waar het werk van Janneke Kornet zich bevindt, is het uitgangspunt voor en essentieel onderdeel van het werk. Het wordt voor deze specifieke plek gemaakt. Onzichtbaarheden of onopvallende fenomenen maakt zij zichtbaar. Ze attendeert de toeschouwer op zaken uit hun omgeving die anders onopgemerkt blijven.

Inmiddels is het zeer actueel geworden de holtes zo mogelijk te gaan gebruiken voor opslag van producten als aardgas, olieproducten en/of stikstof. Dit is niet onomstreden, gezien de ervaring met de olieopslag in een zoutcaverne in het Amtsvan net over de grens met Duitsland. Deze zomer was de opslag uitgebreid in het nieuws, vanwege een omvangrijke olie lekkage waardoor enorme milieu- en landschapsvervuiling kan worden veroorzaakt. En wat zullen de gevolgen voor de voedselketen zijn?

'It's My Life'
(een beeldende biografie)

Bert Meinen

'It's My Life'

Bert Meinen

25 mei - 5 juli 2014

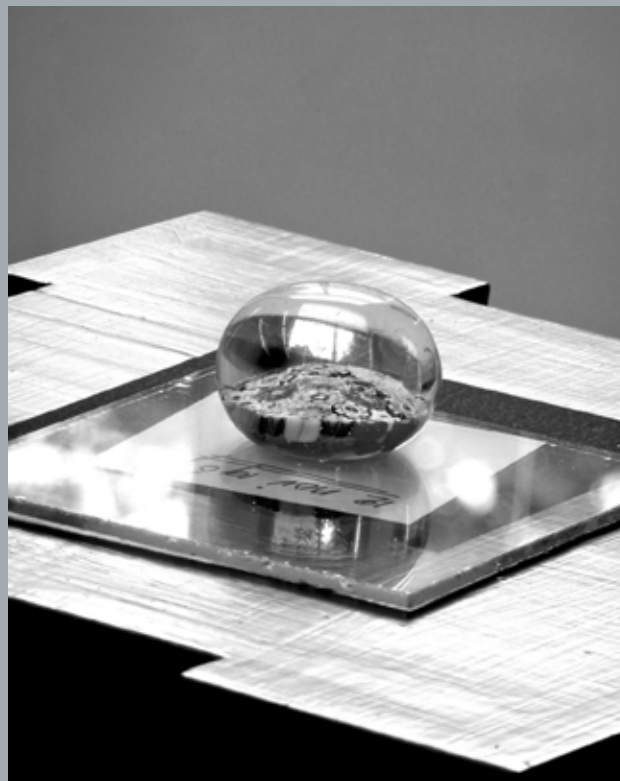
It's My Life van Bert Meinen is een reis door zijn tijd, een beeldende biografie van zijn persoonlijke geschiedenis als beeldend kunstenaar.

Hij heeft met zijn beeldende levensverhaal een zekere balans opgemaakt, belangrijke elementen die zijn werk typeren gevisualiseerd, echter niet als een definitief overzicht of als een afsluiting.

Het meest recente werk verwijst naar het nu en naar de toekomst. It's My Life is een work in progress, een werk met een open einde.

Kan het mooier voor een beeldend kunstenaar...?

Dora Brandt
(de Roskam van 13 juni 2014)

'A state of
affairs III'

Xaviera Hardjopawiro

'Hinterland' Achterland'

Bérénice Staiger &
Jacomijn Schellevis

'Hinterland Achterland'

Bérénice Staiger & Jacomijn Schellevis

15 augustus - 4 oktober 2014

Het Duits-Nederlandse kunstenaarsduo Bérénice Staiger en Jacomijn Schellevis is met zijn tekeningen /installatie' Hinterland Achterland' neergestreken in Perron 1 in Delden. De ruimtevullende installatie verbeeldt de verdwijnende tradities in de grensstreek van Nederland met Duitsland.

Beide kunstenaars studeerden beeldhouwen aan de AKI in Enschede. In de jaren erna richtte Jacomijn Schellevis zich voornamelijk op ruimtelijk werk, terwijl de ontwikkeling van Bérénice Staiger zich hoofdzakelijk op het tekenen richtte. In het project Hinterland Achterland komen beider interesses en technieken samen. In een periode van ruim acht maanden, bezochten zij historische centra en locaties in de grensstreek, en spraken ze mensen die iets te vertellen hadden. In de verzameling van notities, schetsen, tekeningen, objecten en verhalen vervangen zij de verdwijnende tradities door hun subjectieve belevingen. In hun zoektocht naar voorchristelijke, christelijke en familiegebonden tradities, vonden ze herinneringen aan o.a. gevel- en stiepeltekens, rituelen rond de bruiloft zoals de bruidskoe en bruidshaan, tradities rond het paasvuur, begrafenissen, streektaal, november als slachmaand, de heilige van een dag, Mariaverering, boerenmagie en geneeskrachtige planten.

Zij filteren en interpreteren de informatie en vertalen deze naar metershoge tekeningen. Met dit beeldend onderzoek willen de twee kunstenaars de culturele en familiegebonden tradities uit het grensgebied in beeld brengen en een beroep doen op het publiek, om na te denken over verdwijnende gewoonten en tradities.

'De Schans van Delden'

Theodora Kotsi

'De Schans van Delden'

Theodora Kotsi

i.s.m. Twickel College Delden

9 oktober 2014

Voorgeschiedenis:

In het Twickelse bos tussen Delden en Hengelo bevinden zich geheimzinnige grachten. Dit is de Schans van Delden. Amateurhistoricus Dick Lohuis ontdekte de grachten, gelegen in een vijfhoek, een paar jaar geleden. De zogeheten Schans ligt op privéterrein en is niet toegankelijk. Toen Theodora Kotsi van het kunstenaarsinitiatief MIKC in Delden de uitnodiging kreeg voor een kunstproject, verdiepte zij zich in de geschiedenis van Delden en kwam in aanraking met Dick Lohuis. Samen drongen ze het terrein binnen en verkenden de Schans. Zij filmde hun wandeling en maakte opnames van het terrein vanuit de lucht met behulp van een helikoptertje.

De Schans van Delden deel 1

In het eerste deel van het project heeft Theodora Kotsi zich vooral gericht op het genereren van aandacht voor de Schans en zijn waarde voor de geschiedenis van Delden. Het project trok de aandacht van media en publiek en kunsthistoricus en ex-conservator Zeno Kolks schreef een verslag over de Schans. Wat vooral overweldigde in dit project was de enorme, collectieve arbeid die nodig moet zijn geweest om dit te bouwen. Bovendien werden er bewijzen gevonden die aantoonde dat de Schans al ver voor de Tweede Wereldoorlog bestond, voordat technologische middelen zo'n constructie eenvoudiger konden doen realiseren.

Het project toont een pentagonvormige, houten constructie, die dient als omgeving voor de projectie van de lucht-

opnames en ook de film van de wandeling is te zien. Boven de sculptuur hangt een interactieve lichtinstallatie met een vijfhoekig glasobject. In het glas bevindt zich een chemische stof die ontwikkeld is door dr. Marco Felici in het laboratorium van de Radboud Universiteit van Nijmegen. Deze stof heeft fosforescerende eigenschappen en wordt beschoren door ultraviolet licht dat aan gaat, als de bezoeker elders in de installatie een knop indrukt. Theodora Kotsi toont eveneens de historische baksteentjes die Dick Lohuis tijdens de wandeling vond.

Aan het eind van het eerste project bleef Theodora Kotsi over één ding piekeren namelijk over het aspect van de collectieve arbeid. In haar beleving was het nog niet gelukt die omvangrijke collectieve betrokkenheid die nodig was om de Schans te bouwen, te tonen aan het publiek.

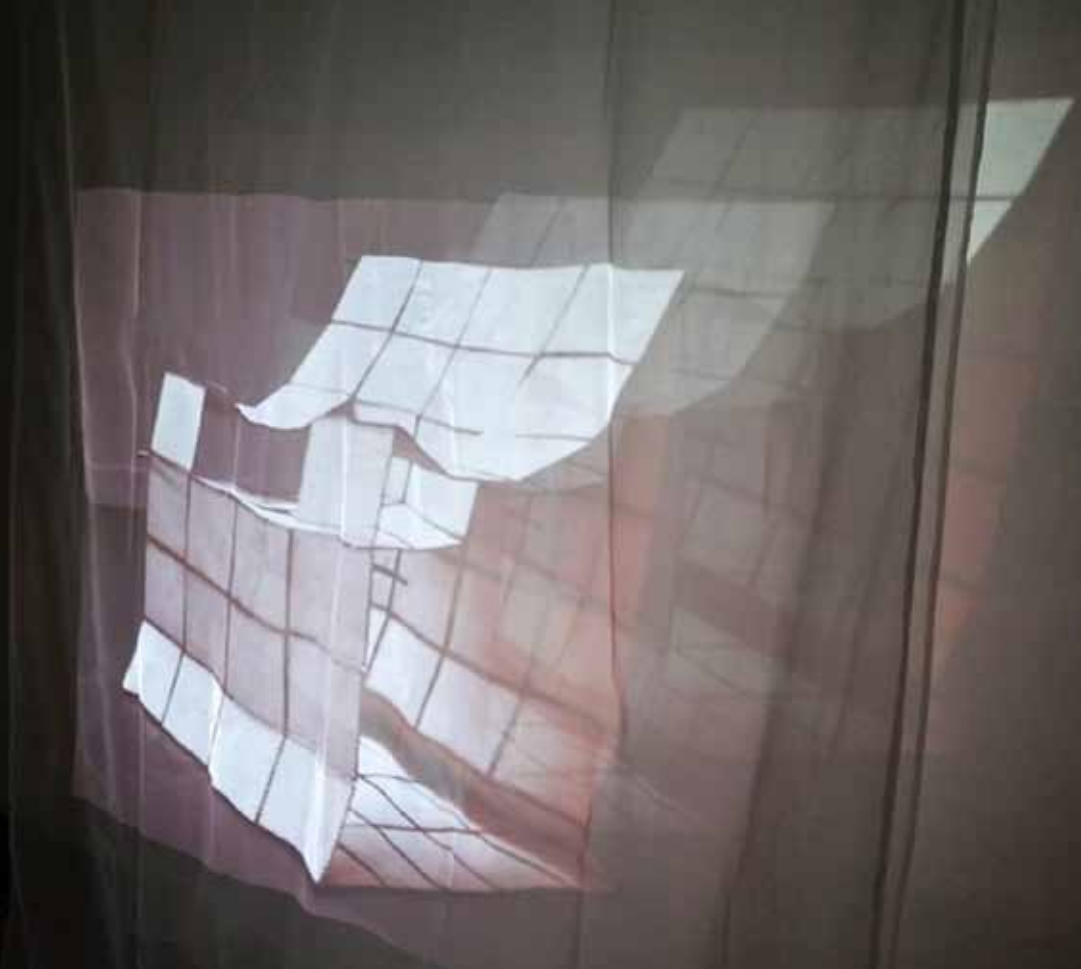
'De Schans van Delden' deel 2

In het vervolg van dit project in Toen Toener Toenst wordt het accent gelegd op het gemeenschappelijk belang. De vorm en schaal van de vermoede Schans laten zien dat er veel gezamenlijke arbeid verricht is. Het zou anders onmogelijk zijn geweest om een soortgelijke constructie aan te leggen. Verder vormt de vijfhoek een stuk monumentale architectuur dat naar historische feiten verwijst.

Deze twee interessante gegevens heeft zij gebruikt om een project in de openbare ruimte op te zetten. Samen met de scholieren van Twickel College Delden heeft zij een vijfhoek afgekaderd op een groot stuk boerenland. Dit gebeurde met toepassing van een oude techniek; met touw werden de grenzen van het pentagon vastgelegd, vervolgens werd er een smalle gracht gegraven rondom de met touw aangegeven vorm.

Uit haar onderzoek is verder een groot archief ontstaan dat bestaat uit terreinvondsten. Daarnaast heeft zij teksten en foto's verzameld van professoren en journalisten die over de geheimzinnige grachten geschreven hebben.

Dit alles is volgens Theodora Kotsi een waardevolle erfenis voor de gemeenschap van Delden.

‘Tover Liesl’

Liesbeth Bitter

'Tover Liesl'

Liesbeth Bitter

19 november - 1 december 2014

**Een illusie gewekt
Droomwereld zichtbaar
Het verhaal start**

Roots

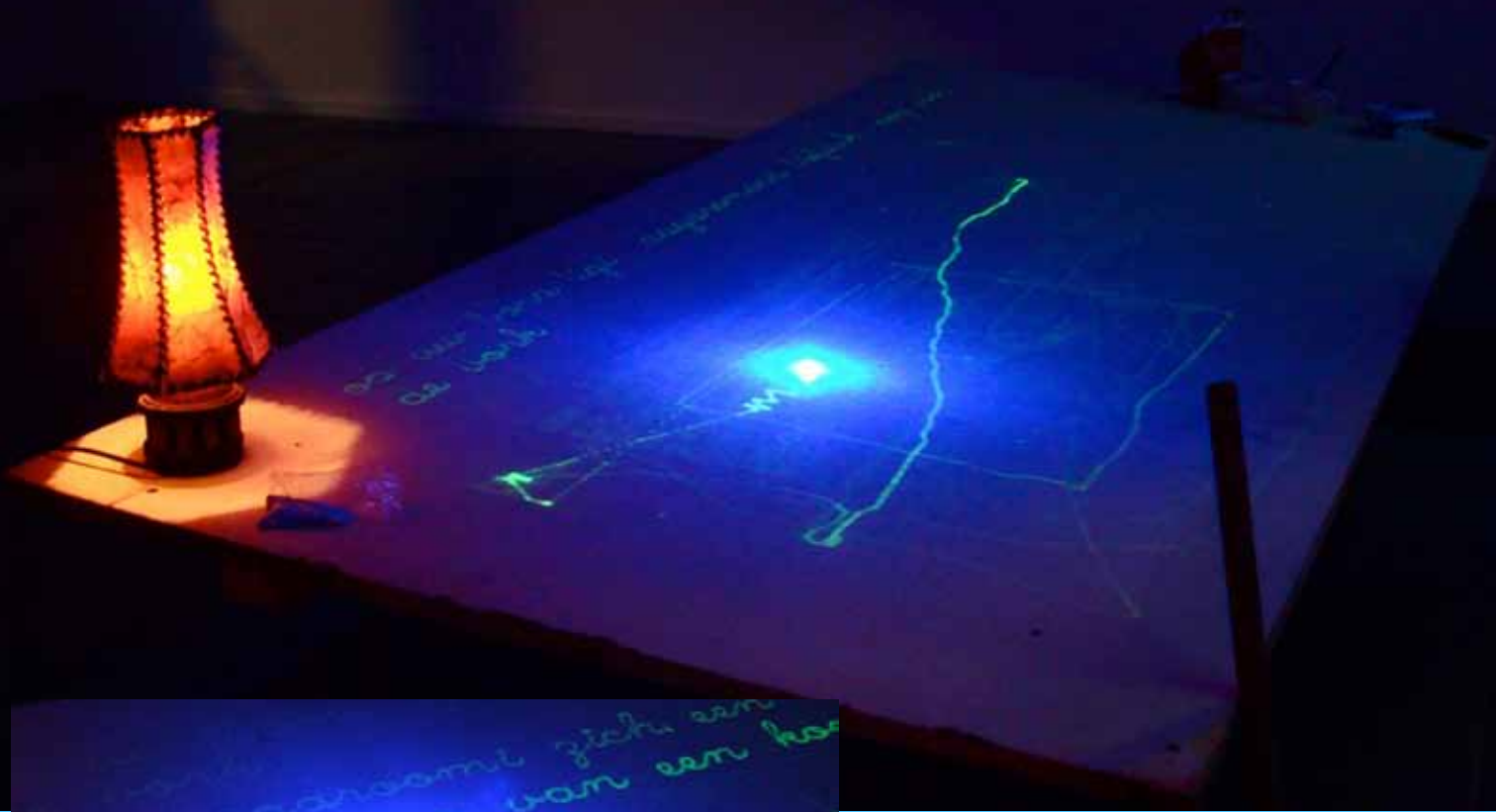
Liesbeth Bitter werd geboren uit een Oostenrijkse moeder en een Nederlandse vader, wat haar jeugd op een speciale manier inkleurde. Vanuit gevoelsmatige herkenning start ze een beeldend onderzoek naar de betekenis van 'thuis zijn' en 'thuis voelen', wat ze benoemt als 'Het Oostenrijkse Luikje'. Ze verblijft daartoe regelmatig in Oostenrijk en is weer 'thuis' in haar herinneringen van het verbonden zijn met haar grootouders. Ze komt tot het verblijdend inzicht dat ze zowel een vaderland als een moederland heeft. Vanuit het onderzoek ontstaat een viertal projecten waarin zij haar gezochte en toevallige ontdekkingen beeldend vorm geeft met als meest recente aanwinst 'Tover Liesl' 2014.

'Tover Liesl' maakt illusoir de wereld zichtbaar van het grootouderlijk huis van de kunstenaar. Oma zat op de keukenbank van afgedankte Bitter-kinderkleden smalle repen stof te knippen die de plaatselijke wever tot vloerkleden verwerkte. Het was een sport je eigen kledingstuk daarin terug te vinden. Dit kon buiten je medeweten om

helaas zomaar je lievelingsbloesje overkomen. Hoe langer na de oorlogsjaren, hoe fleuriger de aanvoer voor oma's handgemaakte 'voddenkleden'. Een aantal daarvan liggen aaneengesloten, als een middenpad in Perron1. Daarboven zweeft een trap die alleen denkbeeldig te betreden is. Hij is opgebouwd uit kleine houten paneeltjes, die handmatig met koperdraad aan elkaar zijn bevestigd, wat de paneeltjes zowel verbindt als onderscheidt. Het geheel is flexibel en totaal opvouwbaar. Bitter spreekt van een 'houten lap' waarmee ze naar voorbeeld van werkelijke meubels, de basisvormen daarvan kan vertalen naar imaginaire meubelachtige objecten. Ze suggereert in Perron 1 een ingerichte kamer, met de meubels, naar model van de eethoek van haar grootouders waar de volwassenen destijds aten en dronken en waar de kinderen speelden of zich verveelden (en vooral alles in zich opnamen).

Deze roept zij op door de projectie van haar door Jeanne van der Horst gefilmde meubels van houten lappen. Liesbeth Bitter tovert de kijker als 'Liesl' een niet meer te bereiken wereld voor, de nostalgische (hand) werktechnieken die zij gebruikt om de objecten te materialiseren, verbinden vroeger met nu en dragen persoonlijke verhalen in zich.

Dora Brandt
(de Roskam, 5 december 2014)

'Kryt'

Gijs van Bon

'Kryt'

Gijs van Bon

8 december - 20 december 2014

De innovatieve laser-installatie 'Kryt' in Perron1

Een blauwe laser gericht op een fotoluminescent (glow in the dark) oppervlak laat een helder en scherp spoor na. Er wordt geschreven met licht. De tekst blijft helder en leesbaar staan en dooft daarna langzaam uit. De installatie is zowel een visueel als conceptueel gegeven. Licht (dat symbool staat voor de gedachte, het intellect en de geest) op deze manier gebruikt, spreekt sterk tot de verbeelding! De tekst en woorden (in het Twents) die zich tot de tijd verhouden en vervolgens vervagen en verdwijnen, vormen het beeld in de installatie 'Kryt'.

Techniek

De techniek voor 'Kryt' bestaat uit een ultraviolette laser op een fotoluminescerende oppervlak en de besturing ervan. De straal laadt zeer plaatselijk het oppervlak op met licht. Als de straal weer weg is geeft dit materiaal nog geruime tijd licht af, maar dooft wel uit. Zo is te schrijven en te tekenen. Op een computer-tablet wordt met pen geschreven. Deze schrijfbeweging wordt gedigitaliseerd en doorgestuurd naar de laser die zo direct met licht op de foto luminescente achtergrond schrijft. Elke schrijfbeweging wordt door de computer opgenomen zodat de installatie ook uit zichzelf kan schrijven.

COLOFON

Organisatie/Concept
MIKC/Perron1

Bestuur
Sjef Corstiaans
Bert Meinen
Philomeen Raemaekers
Bertine Bosch
Mez Dickson
Vera Hanekamp-Kovacs

Vrijwilligers
Netty Bakker
Celleke Heemskerck
Nita Mulder
Rob von Piekartz
Karin Banis
Inge Witvers

Fotografie
Bert Meinen

Luchtfoto's De Schans
Wouter Borre

Landfoto's De Schans
Theodora Kotsi

Toelichting en tekst
MIKC en kunstenaars

Tekst Dora Brandt
Bert Meinen, Liesbeth Bitter
(uit: de Roskam)

Eindredactie
Dora Brandt

Lay out
Straver reclame/webdesign

Drukwerk
Straver reclame/webdesign

Sponsors
V.O.F. Noorderkwartier
Wouter Borre
Straver reclame/webdesign

Subsidie
Prins Bernhard Cultuurfonds Overijssel
Gemeente Hof van Twente

Met dank aan
Leerlingen/docenten Twickel College
(Coördinator Judith Lansink)
Wouter Borre
Walter Truitman
Dick Lohuis

M.I.K.C. /Perron1
Postadres: Noorderhagen 35
7491 AP Delden
Tel. 0031(0)743763265
KVK 08123911

Bezoekadres:
Stationsweg 1/5 7491 CE Delden
info@mikc.nl
www.mikc.eu
www.perroneen.nl

MIKC / Perron 1